

Odnos Porodica - Škola

Zajedno za dobrobit djece

Porodice dijele sa školom osnovu zadaće vaspitanja i obrazovanja i mladih. Njihova saradnja se mora stoga zasnivati na poznatim principima, poštovanim od obe strane. Škola kao institucija je zasnovana na osnovama zakona o školstvu iz 1962 godine, iz koga su proizašle ostale zakonske odredbe. Škola se nalazi pod upravom kantona, ali opštine (komune) raspolažu širokom autonomijom. Nastavnički kadar raspolaže isto tako širokom autonomijom u svom radu.

U želji da pojasni rad jedne takve organizacije kao što je škola, rad koji može izgledati jako složen, a u cilju preciziranja određenih prava i obaveza svakog pojedinca, Federacija udruženja roditelja učenika iz Valais-a (FRAPEV) je odlučila da ujedini izvjestan broj principa i načina djelovanja koji proizilaze iz važećih zakona. Pedagoška komisija udruženja pedagoga iz Valais-a (SPVal) je podržala tu inicijativu, dodajući joj notu nastavničkog iskustva. Na kraju, Odsjek za prosvjetu, kulturu i sport (DECS) je prihvatio ovaj dokument i preuzeo obavezu da ga prosljedi svim roditeljima učenika posredstvom školskih ustanova.

Sadržaj tog priručnika ne zamjenjuje postojeće zakonske tekstove. Priručnik se bazira na njihovim osnovama i ima za cilj da pojasni odnose između roditelja i škole. Uprava škole i nastavnički kadar imaju za funkciju prenos što je moguće detaljnijih informacija roditeljima učenika.

Uz pomoć Matične službe i Odsjeka za strance, koji se brine o integraciji stranaca, izdanje ovog priručnika u 2007-oj godini je po prvi put prevedeno na jezike najbrojnijih zajednica stranaca nastanjenih u kantonu (italijanski, portugalski, albanski, srpsko-hrvatski, engleski).

Dobro poznavanje jezika sredine je neophodan uslov za roditelje stranog porijekla (oca i majke) da bi bili u mogućnosti da razumiju način rada institucija i same škole. Na taj način mogu bolje pomoći svome djetetu u toku školovanja i kasnije u izboru zanimanja, kao i u toku profesionalne formacije.

Jako je važno naglasiti koliko naša zemlja drži do principa ravnopravnosti između dječaka i djevojčica, kao i do važnosti učešća oba roditelja u odnosu Porodica – Škola.

Napori učinjeni u učenju jezika sredine omogućuju bez sumnje bolje razumijevanje između roditelja stranog porijekla i škole, i upošte između stranaca i prihvatnog društva.

Odgovornosti roditelja

Prema :

Zakonu o javnom obrazovanju od 4 jula 1962 i Švicarskom civilnom zakoniku

- ◆ Škola u Valais-u ima za cilj pružanje pomoći porodici u odgoju i obrazovanju mladih.
- ◆ Odgoj djece je na prvom mjestu zadatak roditelja.
- ◆ Na roditeljima je odgovornost da šalju svoje dijete u školu :moraju pokazati interesovanje za njegovo ponašanje i rad u školi, isto tako moraju snositi posljedici mogućih grešaka djeteta.
- ◆ Otac ili majka koji nisu zakonski staratelji djeteta, biće jednako obaviješteni o svim posebnim događajima koji se mogu desiti u životu djeteta, njihovo mišljenje će biti zatraženo pri donošenju odluka vezanih za razvoj djeteta. Isto tako mogu dobiti sva obavještenja vezana za razvoj djeteta od svih ostalih osoba koje učestvuju u obrazovnom programu.
- ◆ Pohađanje predškolske nastave nije obavezno. Uprkos tome, roditelji se obavezuju da poštuju postojeće zakonske obaveze koje regulišu redovno pohađanje nastave.

Opravdana odsustva – školski raspusti – odsustvovanja sa nastave

Prema :

Pravilniku o disciplinskim mjerama primjenljivim u okviru obaveznog školovanja

- ◆ Prisustvovanje svim časovima i školskim programima je obavezno. Na zahtijev roditelja ili staratelja učenici mogu biti oslobođeni religijskog obrazovanja.
- ◆ U planiranju godišnjih odmora roditelji treba da poštuju plan školskog raspusta.
- ◆ U slučaju traženog odsustva, roditelji su odgovorni za ispunjavanje obaveza predviđenih školskim programom.
- ◆ Roditelji ne treba da zloupotrebjavaju mogućnost traženja odsustva.
- ◆ U slučaju neopravdanog zahtijeva za odsustvovanje, zatraženog na lažnim dokazima, školski inspektor može kazniti roditelje novčanom kaznom u iznosu od 400 do 1 000 Fr.

Osiguranje djece u okviru školovanja

- ◆ Roditelji osiguravaju svoje dijete od rizika u slučaju bolesti ili nesreće. Ne postoji dakle kolektivno školsko osiguranje, i u slučaju nesreće roditelji se obraćaju njihovom osiguravajućem društvu.
- ◆ Zakonske mjere koje regulišu subvenciju zubne njege kod omladine predviđaju minimalnu visinu pomoći od 40 % od strane opštine (komune) i kantona. Ostatak u visini od 60 % ostaje na teret roditelja. Opštine (komune) imaju slobodu odlučivanja o dodatnom učešću u tih 60%. Tretman mora biti u skladu sa zakonskim normama vezanim za zubnu njegu, važećim na teritoriji kantona Valais.

Savjeti i informacije :

- ⇒ *Od roditelja se traži da obavijeste nastavnike o eventualnim zdravstvenim problemima djeteta, naročito onima od velike važnosti. .*
- ⇒ *Od roditelja se očekuje da prisustvuju sastancima sa nastavnicima ili upravom škole.*
- ⇒ *Roditelji dobijaju informacije od strane škole, po prijemu tih informacija dužni su da ih potpišu.*
- ⇒ ***Roditelji su dužni da novčano učestvuju u kupovini školske opreme, troškovima kampovanja u organizaciji škole i drugim vrstama aktivnosti.***

Odgovornosti učenika

Prema :

Pravilniku o disciplinskim mjerama primjenljivim u okviru obaveznog školovanja

- ◆ Od učenika se zahtijeva pristojno ponašanje, njihova odjeća treba biti čista i prikladna.
- ◆ Treba da vode brigu o školskom inventaru (učionice, namještaj, školski pribor) i da odgovaraju u slučaju oštećenja istih, učinjenih namjerno ili nenamjerno.
- ◆ U slučaju neposlušnosti, moguće su kazne (opomena, zabrana, obavještenje roditeljima...).
- ◆ Konzumiranje alkohola, duhana i droga je zabranjeno.
- ◆ Korištenje mobilnih telefona u učionici je zabranjeno.

Informacija :

- ⇒ *Da bi pospješile dobro funkcionisanje školskih ustanova, opštine (komune) mogu izdati dodatak ovom dokumentu ili interne pravilnike za pojedinačne škole. Ti pravilnici moraju biti u skladu sa važećim zakonskim uredbama.*

Odgovornosti nastavnika

Prema :

Zakonu od 12 novembra 1982 koji se tiče nastavnog kadra

Pravilniku od 20 juna 1963, koji obuhvata uslove angažmana nastavnog kadra

- ◆ Nastavnici su profesionalno obučeni i obavezni da slijede stalnu dodatnu obuku. U okviru njihovog posla, obavezni su pomagati roditeljima u odgoju i obrazovanju djece i stalno ih obavještavati o uspjehu djeteta i pedagoškim ciljevima nastave.
- ◆ Nastavnici su odgovorni za disciplinu u razredu. Treba da je održavaju u okviru nastave, ili u slučaju potrebe na putu do škole. U krajnjem slučaju mogu intervenisati primjenjujući disciplinske mjere predviđene pravilnikom.

Roditeljski sastanci

- ◆ Nastavnici obavještavaju roditelje o pedagoškim ciljevima nastave kao i napretku djeteta putem roditeljskih sastanaka i (ili) pojedinačnih sastanaka sa roditeljima svakog djeteta. Između ostalog, daju roditeljima na uvid ocjene učenika putem školske knjižice ili izvještaja o napretku.

Savjet

- ☞ *Učešće roditelja je preporučljivo, što više obavezno, kako na zajedničkim tako i na individualnim sastancima. Pored toga, roditelji mogu uvijek tražiti sastanak sa nastavnikom u slučaju potrebe.*

Kretanje učenika u toku nastave

- ◆ Kretanje u toku nastave se obavlja pod nadzorom nastavnika.
- ◆ Da bi moglo koristiti bicikl kao sredstvo prevoza, dijete mora započeti školovanje u osnovnoj školi. Bicikl mora biti prilagođen uzrastu djeteta i raspolagati predviđenom opremom i naljepnicom RC.
- ◆ U slučaju posebnih aktivnosti, nastavnik ili roditelji mogu prevesti učenike privatnim vozilima, pod uslovom da sve osobe u vozilu budu osigurane protiv nesreće i da saobraćajni propisi budu ispoštovani: djeca treba da budu vezana pojasevima, broj djece u vozilu ne smije prelaziti broj osoba dozvoljen saobraćajnim propisima,...

- ◆ Opština (komuna) može izdati posebna, strožija pravila koja se tiču kretanje učenika.

Učenik koji ima teškoće u učenju

Prema uputama DECS-a

Briga o djeci koja susreću probleme u učenju je organizovana prema pravilniku koji sadrži mjere prilagođene svakom pojedinačnom slučaju, i to:

◆ **Pedagoška pomoć u okviru redovne nastave**

Pedagoška pomoć u okviru nastave je mjera ograničenog trajanja koja je namijenjena djeci sa posebnim potrebama. Nastavnik koji pruža tu vrstu pomoći tjesno saraduje sa razrednikom, sa roditeljima i mogućim spoljnim saradnicima. Redovni izvještaj o napretku djeteta omogućava kontrolu napretka i prilagođavanje metoda pomoći određenom slučaju.

◆ **Prilagođeni program**

Za primjenu prilagođenog programa potrebna je roditeljska saglasnost i dozvola školskog inspektora. U posebnom formularu, predviđenom za svaki pojedinačni slučaj, moraju biti jasno naznačeni željeni ciljevi i predviđeni rokovi za njihovo ispunjenje.

◆ **Pedagoška pomoć**

Ona je posebno namijenjena učenicima stranog porijekla i jezika koji su u fazi integracije, kao i onima koji susreću prolazne poteškoće u učenju.

◆ **Ponavljanje razreda**

Popraćeno je detaljnim izvještajem o neophodnim mjerama koje treba predvidjeti da bi ponovljena godina bila završena sa uspjehom.

◆ **Ostali načini pomoći**

Biro za specijalizovano obrazovanje postoji da informiše porodice o ostalim mogućnostima pomoći djeci sa poteškoćama u učenju : specijalni razredi, razredi AI van škole, specijalne institucije...

Prve osobe koje trebaju pomoći djetetu koje ima poteškoće su roditelji i nastavnik.

Školska medicina

- ◆ Izvjestan broj medicinskih kontrola i vakcina se obavlja u sklopu školske medicine, u principu na početku osnovne škole, u 4-tom razredu osnovne škole i u drugoj godini orijentacionog ciklusa.

Domaći zadaci

Prema uputama DECS-a

- ◆ Domaći zadaci treba da razvijaju samostalnost djeteta i učvrste znanja stečena u školi, kao i da čine sponu u saradnji sa porodicom učenika.
- ◆ Domaći zadaci trebaju biti prilagođeni uzrastu učenika koji ih trebaju raditi na samostalan način. Obim zadaće se povećava sa uzrastom učenika, predviđena dužina trajanja počinje sa 10 min u prvom razredu osnovne škole i povećava se do 1 sata u završnim razredima osnovne škole. U principu u toku vikenda i školskog raspusta učenici ne bi trebalo da rade domaće zadatke. Normalno, to zavisi kako od djeteta, tako i od svakog nastavnika pojedinačno.
- ◆ Uloga porodice se sastoji u stvaranju odgovarajućih uslova za rad domaćih zadataka kod kuće, u pokazivanju interesa za rad djeteta; isto tako porodica treba da skreće pažnju nastavnika na uočene teškoće u radu djeteta, posebno u pogledu njihovog vremenskog trajanja.

Premještaj učenika

Prema uputama DECS-a

	Mogući slučajevi	Dokumenti (školska knjižica, itd ...) se šalju
a)	Dijete napušta razred da bi prešlo u drugu školu u istom mjestu (komuni)	Novom razredniku
b)	Dijete se upućuje u specijalizovanu školsku ustanovu (St-Raphaël, Ste-Agnès, Notre-Dame de Lourdes, Don Bosco...).	Školskoj komisiji ili upravi škole u koju se dijete premješta
c)	Dijete se školuje u drugoj opštini (komuni)	Školskoj komisiji ili upravi škole novog mjesta stanovanja
d)	Dijete napušta mjesto stanovanja i prelazi u školu u drugom kantonu	Školska knjižica se povjerava roditeljima učenika
e)	Učenik napušta Švicarsku	Školska knjižica se povjerava roditeljima učenika

U većini slučajeva, školska ustanova šalje sama potrebne dokumente. Ipak je poželjno provjeriti u slučaju selidbe.

Procedura u spornom slučaju

Prema zakonu o javnim uputama

- ◆ Svaki problem vezan za školu, koji se pojavi između učenika, roditelja, staratelja ili trećih lica i nastavnog kadra se rješava posredstvom školske komisije, sa mogućnošću intervencije školskog inspektora.

Savjet

- ➡ Redovni kontakti sa nastavnikom u najvećem broju slučajeva pomažu da se izbjegnu konfliktne situacije.

Département de l'Education, de la Culture et du Sport (DECS)

/ Odsjek za Prosvjetu, kulturu i sport (DECS)/

Service de l'Enseignement, Planta 3, 1951 Sion

(Služba za obrazovanje)

027/606.41.00

Fédération Romande des Associations de Parents d'Elèves du Valais Romand (FRAPEV)

/ Federacija udruženja roditelja učenika iz Valais Romand (FRAPEV)/

Présidente : Claude Barras-Paris, ch. des Collines 12, 1950 Sion

027/322.76.69

Société pédagogique Valaisanne (SPVal)

/Udruženje pedagoga Valais-a (SPVal)/

Président : Didier Jacquier, ch. du Scex Carroz, 1904 Vernayaz

027/764.12.60

Ecole de

Commission scolaire/Direction :

Téléphone :

Enseignants :

Tél.

.....

Tél.

.....

Tél.